

การรวมความหมายในคำกริยาภาษาไทย

นางสาวศรีนทิพย์ วีชร วัฒนากุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974-566-067-1

010611

I 15867614

INCORPORATION IN THAI VERBS

Miss Sarinthip Wacharawatanakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Linguistics

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การรวมความหมายในคำกริยาภาษาไทย

โดย

นางสาวศรินทิพย์ วังระวัฒนากุล

ภาควิชา

ภาษาคำศัพท์

อาจารย์ที่ปรึกษา

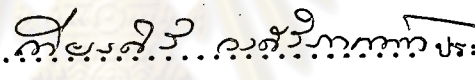
รองศาสตราจารย์ ดร.ปราณี กุลละวณิชย์

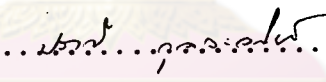

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(คำสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยคำสตราจารย์ ดร.เพ็ญศิริ วงศ์วิภาณนท์)

..... กรรมการ
(รองคำสตราจารย์ ดร.ปราณี กุลละวณิชย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยคำสตราจารย์ ดร.อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์)

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การรวมความหมายในคำกริยาภาษาไทย
ชื่อนิสิต นางสาวศรินทิพย์ วัชรวัฒนากุล
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ปราณี ภูละวงษ์ชัย
ภาควิชา ภาษาคำสั่ง
ปีการศึกษา 2528

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาการรวมความหมายในคำกริยาภาษาไทยตามเกณฑ์ของ เจฟฟรีย์ เอส์ กรูเบอร์ ขอบเขตของการศึกษาลำดับเฉพาะการรวมความหมายของคำนามหรือ พุพทวลส์ไว้ในคำกริยา และมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา 2 ประการ คือ เพื่อศึกษาลักษณะการ เกิดของการรวมความหมายว่ามีกี่ประเภท และเพื่อศึกษาว่าการรวมความหมายในคำกริยานั้น เกี่ยวข้องกับการกีดบ้าง

ผลของการศึกษาสรุปได้ว่า การรวมความหมายมี 3 ประเภท คือ ประเภทการรวม ความหมายที่ต้องเกิด ประเภทการรวมความหมายที่อาจจะเกิดหรือไม่เกิดก็ได้ และประเภท การรวมความหมายที่มีเงื่อนไขในการเกิด ประเภทที่ 3 นี้เป็นประเภทที่ผู้วิจัยเพิ่มเติมจากกรูเบอร์ ซึ่งมีเพียง 2 ประเภทแรก นอกจากนี้ การรวมความหมายสามารถรวมคำนามซึ่งมีความสัมพันธ์กับ คำกริยาในการกต่าง ๆ ได้ 5 ชนิด คือ เครื่องมือ ผู้ทรง-รับ สถานที่ จุดเริ่มต้น และจุดหมาย ผลของการศึกษายังแสดงด้วยว่า การรวมความหมายส่วนใหญ่เกิดขึ้นกับคำนามเฉพาะคำใดคำหนึ่ง การรวมความหมายของคำนามในคำกริยาจึงเป็นลักษณะเฉพาะของคำกริยาเป็นคำ ๆ ไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title Incorporation in Thai Verbs
 Name Miss Sarinthip Wacharawatanakul
 Thesis Advisor Associate Professor Pranee Kullavanijaya, Ph.D.
 Department Linguistics
 Academic Year 1985

ABSTRACT

This thesis is a study of incorporation in Thai verbs. The analysis is based on the approach proposed by Jeffrey S. Gruber. The study covers only the incorporation of nouns or prepositional phrases. The first aim of the study is to classify incorporation in Thai verbs. The second is to identify the cases which can be incorporated.

The analysis shows that there are three types of incorporation: obligatory, optional, and conditional. The third type is added to the first two types given by Gruber. In regards to cases, it is found that five cases can be incorporated. They are instrumental, objective, locative, source, and goal. The study also shows that incorporation mostly occurs with specific nouns, which means that incorporation is an idiosyncrasy of each verb.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปราณี กุลละวณิชย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เป็นอย่างสูง ที่ได้กรุณาช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไขทั้งโครงร่าง และเนื้อหาของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศิริ วงศ์วิภาณนท์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะ และช่วยแก้ไขปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

ศรินทร์ทิพย์ วชิรวัฒนากุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิตติกรรมประกาศ	๘
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
สมมุติฐานของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
วิธีดำเนินการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5
คำจำกัดความของคำบางคำที่ใช้ในการวิจัย	5
2. งานวิจัย และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา	7
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรวมความหมาย	7
ชาร์ลส์ เจ. ฟิลมอร์	7
วอลเตอร์ เอ. คูก์	8
เจฟฟรีย์ เอลี กรูเบอร์	10
ไวยากรณ์การก	11
ที่มา และความหมายของคำว่า การก	14
กรอบการก และประเภทของการก	15
การปรากฏของการกในโครงการสร้างผิว	17
ชุดการกของฟิลมอร์	18

สารบัญ

บทที่	หน้า
3. ประเภทของการรวมความหมายในคำกริยา : ประเภทใหญ่	20
คำจำกัดความของคำกริยารวมความหมาย	20
การคัดเลือกคำกริยารวมความหมาย	21
เกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือก	21
วิธีการคัดเลือก	21
ปัญหาที่เกิดจากการคัดเลือก	23
สรุปเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือก	26
ประเภทของการรวมความหมายในคำกริยา : ประเภทใหญ่	27
4. ประเภทย่อยของการรวมความหมาย	31
การก่ที่เกี่ยวข้องกับการรวมความหมาย	31
การก่เครื่องมือ	31
การก่ผู้ทรง-รับ	32
การก่สถานที่	33
การก่จุดเริ่มต้น	34
การก่จุดหมาย	34
ประเภทย่อยของการรวมความหมาย	35
สรุปประเภทของการรวมความหมาย	52
ข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับลักษณะทางความหมายของคำกริยา	44
5. สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ	57
สรุปผลการวิจัย	57
ข้อเสนอแนะ	61
บรรณานุกรม	64
ภาคผนวก	65
ประวัติผู้เขียน	75